

NOVICE

kmetijskih, rokodelnih in narodskih reči.

Na svetlobo dane od krajske kmetijske družbe.

Odgovorni vrednik *Dr. Janez Bleiweis.*

Tečaj VII.

V sredo 4. maliga serpana (julija) 1849.

List 27.

Slovenci smo!

(Za petje.)

Slovenci smo mi!
Tako nas zgodbe glasijo,
Tako nas bôji slavijo,
Kup'ca ljubezni časti:
Slovenci smo mi,
Zvesti Cesarju, junaške kervi!

Slovenci smo mi!
V mirni ljubezni živimo,
Kreg in raspertje bejžimo, —
Naša priljudnost slovi.
Slovenci smo mi,
Zvesti Cesarju, junaške kervi!

Slovenci smo mi!
Véro, Cesarja braniti,
V sili očastvo rešiti,
Damo življenje in kri.
Slovenci smo mi,
Zvesti Cesarju, junaške kervi!

Slovenci smo mi!
Raji bi v pokopu trohnéli
Kakor v sramoti medléli; —
Prost le Slovenec živi!
Slovenci smo mi,
Zvesti Cesarju, junaške kervi!

Slovenci smo mi!
Zvestim prijatlam k radosti
In neprijatlam k britkosti
Slava nas mati rodi.
Slovenci smo mi,
Zvesti Cesarju, junaške kervi!

Slovenci smo mi!
Bratje! veselo jukajmo,
Steber Cesarstva veljajmo,
Večno Slovenji zvesti!
Slovenci smo mi,
Zvesti Cesarju, junaške kervi!

Slovenci smo mi!
Naj ravno zanke nastavlja
Nam nevošljivost zabavlja. —
Sam se Slovenec plemeni!
Slovenci smo mi,
Zvesti Cesarju, junaške kervi! Jože Virk.

Skušnje zastran turšice, in kako jo k rodovitosti steržev prisiliti.

Že večkrat smo v Novicah priporočevali, de se zamore turšica tudi v visocih, goratih in bolj merzlih krajih saditi; kér se tudi v taci krajih dobro obnaša.

To priporočilo so poterjile zopet nove skušnje na Koroškem, ktere nam v časopisu Koroške kmetijske družbe (Mittheilungen über G. der Landw. und Ind. Kärnthens) gosp. vitez Jakomini razodéva. On je v Terezjim Dvoru v Pliberku (Bleiberg-Nötsch),

ki 2911 čevljev visoko nad jadranskim morjem leži in od kteriga kraja so zmirej pripovedovali, de ni za turšico posebno zavolj oistre burje pripraven, ki tukaj hudo piše, pervikrat v létu 1846 turšico saditi poskušil in je v létu 1847 in 1848 to skušnjo ponovil.

Njegove skušnje pričajo, de se da turšica tudi tukaj saditi. Sadil jo je na 3 različnih sončnih krajih, ki so bolj ali menj v zavetji ležáli, zadnje dni maliga travna ali perve dni majnika; nastavila je večidel 1, k večimu po dva sterža, dozorela je konec kimovca. Eno zerno je dalo 25 do 30 zern.

Pa še nekaj družiga je skusil gosp. Jakomini, kar zasluži kmetovavcam oznanjeno biti: kakó seda napraviti, de turšica hitrejši in več steržev nastavi. Vidil je namreč, de marsiktero steblo je imelo že po 2 stêrža ali de je saj eniga nastavilo — druge stebbla pa niso še imele nič. Kaj je tedej storil, rast steržev ponagliti?

Kdor vé, kako turšica rase, bo tudi vedil, de vérh stêbla kakor tudi na stranéh stêbla se pokaže njeno cvetje v podobi mehkih lascov. Na stranéh stêbla, med stêblam in peresi, se razraša v podobi taciéh lás cvetje, ki se cvetje ženskiga spôla imenuje in iz kteriga sterži izrasejo. Drugo cvetje se pa razraša na vérhu stêbla, in je cvetje možkiga spôla. Kdor hoče rast steržev pomnožiti, naj tisto cvetje vérh stêbla, kakor hitro se izmed perja prikaže, berž izmed perja do dobriga izpuli. Skušnje učijo, de se po tem takim veči moč stêblu ohrani, de bolj na spodno cvetje poganja in takó več steržev obrodí. — Tudi gosp. Jakomini poterdi koristnost tega ravnanja in ga priporoča kmetovavcam, kadar vidijo, de nektere stêbla nočejo steržev nastavljati, akoravno se zraven njih druge stêbla lepo obnašajo. Izpukajte ali izpulite tedej pri taciéh medlih stêblih verhno cvetje — in, če ne več, saj en sterž se bo v enim tednu pokazal.

Od škodljivosti belih metuljev.

Vprašanje.

Pri nas je léta prav veliko belih metuljev, kterih druge léta ni bilo toliko, pa tudi ne še zdej. Bojimo se, de bi nam kaj ne škodovali s svojo zalego. Končujemo jih s pobijanjem; pa se le malo pozná. Kaj se vam zdí: alibi se môgli ti metulji še na kako drugo vižo ložej pokončati, in kakó se jim pravi? kje imajo zalego in kdaj? kaj hudiga imamo od nje pričakovati? Meni se zdí, de jo na zelje radi denejo, in gosence potem zelju škodujejo. Dajte nam, ljube Novice, kak dober svét, če ga imate. D.

Odgovor.

Če so perutice imenovaniga beliga metulja bele, čez in čez s črnimi žilicami preprežene, po verhnih